

Statnett

Etiske
retningslinjer

«Vi er stolte av å drive forretning i tråd med våre etiske prinsipper og våre verdier. Det bidrar til samfunnsoppdraget vårt om sikker strømforsyning og bærekraftig verdiskaping, og det bidrar til at vi og samfunnet når målene for det grønne skiftet.»

Statnett Innledning

Innledning

Våre etiske retningslinjer uttrykker våre forventninger og fastsetter våre krav til hvordan hver enkelt av oss skal opptre. Det reflekterer hvem vi er og danner fundamentet for vår forretningskultur. De etiske retningslinjene omfatter:

1. 10 etiske prinsipper
2. Veiledning i hva hvert enkelt prinsipp betyr for deg

Etiske retningslinjer gjelder for alle faste og midlertidige ansatte i Statnett, samt for innleide konsulenter og styremedlemmer. Etiske retningslinjer er et dokument på øverste nivå av Statnetts styrende dokumenter. Alle andre policyer, instruksjoner og prosedyrer bygger på prinsippene i de etiske retningslinjene.

I Statnett:

- Er etisk adferd en integrert del av vår virksomhet
- Etterlever vi lover og regler, og handler i tråd med våre verdier og våre prinsipper i alt vi gjør
- Søker vi råd om og diskuterer åpent etiske dilemmaer
- Sier vi ifra når vi observerer kritikkverdige forhold og varsler om brudd på Statnetts etiske prinsipper
- Krever vi at leverandører og samarbeidspartnere følger etiske standarder som samsvarer med våre etiske prinsipper

I tillegg til å være i samsvar med lover og regler, bygger de etiske retningslinjene på internasjonale standarder og prinsipper Statnett ønsker å opptre i samsvar med, inkludert FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner.

Statnett har krav på seg om bærekraftig oppnåelse av våre mål. Bærekraft i Statnett handler om å ta ansvar for mennesker, samfunn, natur, miljø og klima. Bærekraft er et gjennomgående premiss for alle våre etiske prinsipper.

Alle faste og midlertidige ansatte, innleide konsulenter og styremedlemmer skal etterleve gjeldende lover og regler i sitt arbeid. Dette gjelder både eksterne krav og internt regelverk, herunder lover, forskrifter samt våre styrende dokumenter.

Som ansatt plikter du å gjøre deg godt kjent med Statnetts etiske retningslinjer og la disse ligge til grunn for arbeidet du utfører, og den rollen du ivaretar på vegne av Statnett. Du tilegner deg nødvendig kunnskap for å kunne etterleve lover og regler som gjelder for ditt arbeidsområde, og du søker råd hos din leder eller dedikerte fagpersoner dersom du er usikker.

Som leder skal du sørge for at dine ansatte er kjent med hvilke eksterne og interne føringer som gjelder innen deres arbeidsområde.

Etiske dilemmaer og varsling

I Statnett skal vi ha lav terskel for å si ifra om bekymringer knyttet til mulige kritikkverdige forhold eller å søke råd om etiske problemstillinger. Å si ifra er en viktig forutsetning for forbedring. Snakk åpent med din leder og dine kollegaer om etikk og etiske dilemmaer.

Du har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten. Alle skal være trygge på at varsler følges opp i en god og forutsigbar prosess uten fare for gjengjeldelse. Gjør deg kjent med Statnetts prosedyre for varsling av kritikkverdige forhold.

Vi har et eget etikk- og varslingsutvalg som gir råd om etiske problemstillinger og som følger opp at varsel om kritikkverdige forhold håndteres i tråd med fastsatt prosedyre.

Etterlevelse

Brudd på Statnetts etiske retningslinjer eller andre styrende dokumenter, anses som brudd på arbeidsavtalen, og kan medføre disiplinære reaksjoner. Avhengig av alvorlighetsgrad kan bruddet medføre muntlig eller skriftlig advarsel, og i siste instans avskjed. Lovbrudd vil innebære rapportering til relevant offentlig myndighet.

Statnett Statnetts prinsipper for etikk

Statnetts prinsipper for etikk

1 Menneske – og arbeidstakerrettigheter

Vi respekterer menneskerettigheter og jobber aktivt for å ivareta arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet og verdikjeden

2 Helse, miljø og sikkerhet

Alle skal være trygge på våre arbeidsplasser og vi bidrar alle til et godt arbeidsmiljø

3 Klima og natur

Vi tar godt vare på naturen og velger klimavennlige løsninger

4 Mangfold, diskriminering og trakassering

Vi er en pådriver for mangfold, likestilling og inkludering, og vi aksepterer ingen form for diskriminering eller trakassering

5 Antikorrupsjon, gaver og representasjon

Vi arbeider aktivt med antikorrupsjon og er restriktive med å gi og motta gaver og andre fordeler

6 Interessekonflikter og habilitet

Vi identifiserer og håndterer interessekonflikter og sørger for at tilliten til vår upartiskhet ikke kan trekkes i tvil

7 Leverandører og andre samarbeidspartnere

Vi velger leverandører og samarbeidspartnere som følger etiske standarder som samsvarer med våre etiske prinsipper

8 Økonomiske misligheter

Vi beskytter Statnett mot tyveri, underslag og andre økonomiske misligheter

9 Kommunikasjon

Vi kommuniserer åpent og nøyaktig med alle interessenter, og sørger for at viktig informasjon som kan eller skal deles blir gitt til rett tid

10 Informasjonshåndtering

Vi bruker eller deler aldri taushetsbelagt informasjon uten et rettmessig og tjenstlig behov

1 Menneske – og arbeidstakerrettigheter

Vi respekterer menneskerettigheter og jobber aktivt for å ivareta arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet og verdikjede

Respekt for menneske- og arbeidstakerrettigheter betyr at vi jobber med å identifisere, forebygge, redusere og håndtere negative konsekvenser for menneskerettighetene på arbeidsplassen, i verdikjeden og i lokalsamfunnene der vi arbeider. Dette gjør vi i henhold til FNs prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter. Arbeidstakerrettigheter er en viktig del av menneskerettighetene. Vi ivaretar hensynet til våre berørte interessenter, minoritetsgrupper og urfolk, hvor dialog er en viktig forutsetning for gode løsninger og sameksistens.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du er kjent med og følger fastsatte interne retningslinjer for ivaretagelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter
- Du skal ikke krenke, eller medvirke til andres krenkelser, av menneskerettighetene og arbeidstakerrettighetene til våre kolleger, ansatte hos våre samarbeidspartnere, våre kunder og alle som berøres av vår virksomhet
- Du er påpasselig og rapporterer hvis du opplever, blir oppmerksom på eller mistenker brudd på menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter blant våre kolleger, ansatte hos samarbeidspartnere eller andre mennesker som berøres av vår virksomhet, inkludert minoritetsgrupper og urfolk

2 Helse, miljø og sikkerhet

Alle skal være trygge på våre arbeidsplasser og vi bidrar alle til et godt arbeidsmiljø

Statnett skal være en sikker arbeidsplass. Vi jobber for å forhindre enhver ulykke og/eller skade på personell, og vektlegger dette spesielt fordi vi har aktiviteter som innebærer høy risiko. Alle skal være trygge på jobb hver dag.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du setter sikkerhet først
- Du er kjent med og følger fastsatte regler og instruksjoner for HMS, og følger Statnetts ni livreddende regler
- Du rapporterer uønskede hendelser og jobber for kontinuerlig forbedring
- Du er opptatt av hvordan dine kollegaer har det og medvirker aktivt til et godt arbeidsmiljø

3 Klima og natur

Vi tar godt vare på naturen og velger klimavennlige løsninger

Statnett spiller en sentral rolle i omstillingen til fornybarsamfunnet. Vårt samfunnsoppdrag innebærer et ansvar for å ivareta klima og natur i utviklingen av fremtidens kraftsystem. Vi skal gjennom målrettet arbeid legge til rette for god sameksistens, kutte utslipp, og ivareta naturen.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du bidrar til at Statnett kan bygge og drifte nettet på en måte som reduserer klimagassutslipp, forurensning, naturpåvirkning, og bidrar til en naturpositiv omstilling
- Du bidrar til å redusere Statnetts klima- og naturavtrykk i din arbeidshverdag
- Du sier ifra hvis du opplever at klima- natur, og miljøhensyn ikke blir tilstrekkelig ivaretatt i tråd med interne retningslinjer

4 Mangfold, diskriminering og trakassering

Vi er en pådriver for mangfold, likestilling og inkludering og vi aksepterer ingen form for diskriminering eller trakassering

Statnett skal ha plass til hele deg – uavhengig av kjønn, alder, faglig bakgrunn, nasjonalitet, hudfarge, religiøs eller kulturell bakgrunn, politiske synspunkter, funksjonsevne, seksuell orientering og kjønnsidentitet eller andre ulikheter. Vi arbeider aktivt for et arbeidsmiljø der alle har mulighet til å bidra til å nå selskapets mål og til å realisere sitt eget potensial. Vi tolererer ingen form for diskriminering eller trakassering på arbeidsplassen.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du behandler andre med respekt og verdighet, uavhengig av kjønn, alder, faglig bakgrunn, nasjonalitet, hudfarge, religiøs eller kulturell bakgrunn, politiske synspunkter, funksjonsevne, seksuell orientering og kjønnsidentitet eller andre ulikheter
- Du deltar ikke i trakassering eller mobbing på arbeidsplassen og sier ifra dersom du opplever at noen blir mobbet eller trakassert i forbindelse med Statnetts arbeid
- Prinsippet om likebehandling skal ligge til grunn for alle beslutninger du tar i ditt arbeid

5 Antikorrupsjon, gaver og representasjon

Vi arbeider aktivt med antikorrupsjon og er restriktive med å gi og motta gaver og andre fordeler

Korrupsjon foreligger dersom noen gir, tilbyr, krever eller mottar tilbud om en utilbørlig fordel for seg eller andre i forbindelse med stilling, verv eller oppdrag for Statnett. Slike fordeler kan være bestikkelser eller andre former for tilretteleggingsbetalinger (smøring), påvirkningshandel og andre økonomiske og ikke-økonomiske fordeler. Korrupsjon er ulovlig, og i Statnett har vi nulltoleranse for alle former for korrupsjon. Vi skal opptre åpent, transparent og etterrettelig.

I Statnett skal vi unngå situasjoner hvor tilbud eller mottak av fordeler – gaver, gjestfrihet, høflighetsgester, utgiftsdekning eller andre goder – kan utgjøre, eller se ut til å utgjøre, en utilbørlig påvirkning. Tilbud eller mottak av gaver eller andre fordeler kan være problematisk, ikke bare knyttet til korrupsjon, men kan også skape interessekonflikter og utløse skatteproblematikk.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du tenker deg godt om før du tar imot eller gir gaver eller andre fordeler til forretningsforbindelser. Du skal aldri ta imot gaver eller andre fordeler hvis du har grunn til å tro, eller det fremstår som om hensikten er å påvirke dine beslutninger
- Gaver eller fordeler som er beskjedne med tanke på verdi er normalt akseptabelt, hvis sammenhengen er passende. Typisk vil blomster i riktig sammenheng kunne være akseptabelt. Mat og drikke av moderat art er normalt akseptabelt, hvis sammenhengen er passende.
- Du tilbyr ikke eller yter utilbørlige fordeler til tredjeparter for å påvirke utfall av beslutninger (påvirkningshandel)
- Jobbreiser og opphold skal alltid betales av Statnett.
- Utvis særlig varsomhet når tilbud eller mottak av fordeler involverer offentlige tjenestemenn.
- Du skal aldri motta gaver eller andre fordeler fra parter i en anskaffelses-, forhandlings- eller beslutningsprosess relatert til den aktuelle parten
- Du sier ifra ved mistanke om korrupsjon, og er åpen om tilbud om gaver eller andre fordeler
- Dersom du er i tvil vedrørende gaver og fordeler, skal du rådføre deg med din leder, juridisk avdeling, eller etikk- og varslingsutvalget.
- Dersom du observerer handlinger som kan utgjøre korrupsjon, eller på annen måte bryter eller kan oppfattes å bryte med våre etiske retningslinjer, skal du varsle via Statnetts etablerte varslingskanaler

6 Interessekonflikter og habilitet

Vi identifiserer og håndterer interessekonflikter og sørger for at tilliten til vår upartiskhet ikke kan trekkes i tvil

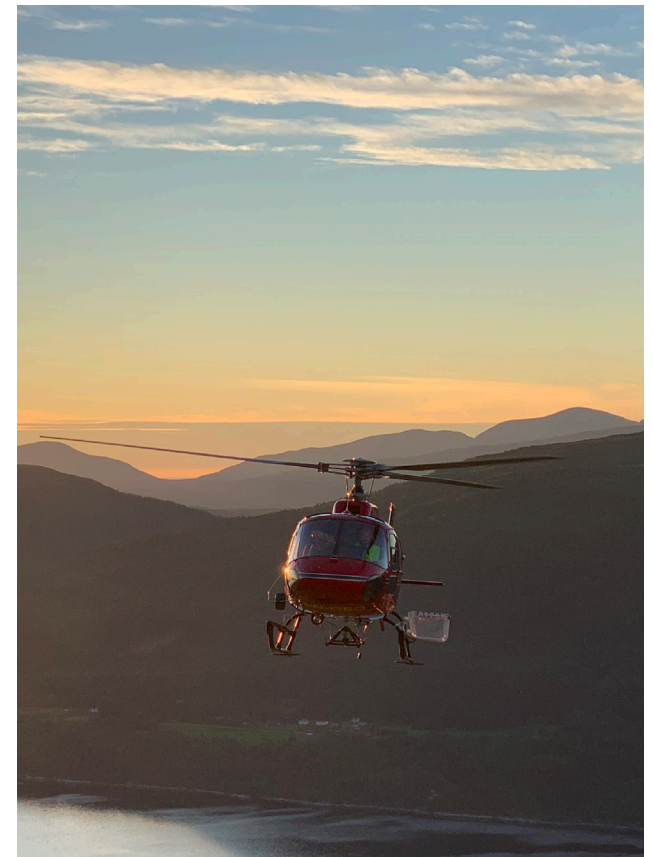
Vi skal være åpne og opptre lojalt overfor Statnetts interesser. Samtidig respekterer Statnett den enkelte ansattes rettigheter til å ivareta sine private interesser og investeringer.

En person er inhabil dersom det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til personens upartiskhet, typisk en interessekonflikt. En interessekonflikt oppstår dersom beslutningen i en sak har særlig personlig betydning for deg eller noen du har et nært forhold til, slik at du må anses for å ha en framtrødende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

Vi skal unngå situasjoner der det kan stilles spørsmål om vår habilitet. I Statnett skal vi identifisere og håndtere interessekonflikter.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du verken deltar, bidrar eller søker å påvirke prosesser eller beslutninger dersom du eller noen du har et nært forhold til har en framtrødende personlig eller økonomisk særinteresse i saken
- Du er åpen og melder fra til nærmeste leder om verv, eierinteresser (herunder aksjer) eller andre økonomiske interesser, relasjoner eller annet som kan være egnet til å svekke tilliten til jobben du utfører på vegne av Statnett
- Er du usikker om din habilitet skal du løfte problemstillingen til din leder. Ved fortsatt usikkerhet, søk råd hos juridisk avdeling eller etikk- og varslingsutvalget
- Du er oppmerksom på at habilitetsreglene i forvaltningsloven gjelder når systemansvarlig fatter vedtak og ved gjennomføringen av anskaffelsesprosesser, og du gjør deg kjent med disse dersom det er relevant i ditt arbeid
- For særskilte grupper gjelder det i tillegg egne regler vedrørende verv og eierinteresser

7 Leverandører og andre samarbeidspartnere

Vi velger leverandører og samarbeidspartnere som følger etiske standarder som samsvarer med våre etiske prinsipper

Statnett har utarbeidet egne etiske retningslinjer for leverandører, som kommuniserer våre forventninger og fastsetter våre krav til dem. Disse er basert på de samme etiske prinsippene som våre egne, men er tilpasset til at det dreier seg om tredjeparter.

Vi skal samarbeide med leverandører, forretningspartnere og andre samarbeidspartnere som opptrer i samsvar med våre etiske retningslinjer for leverandører. Vi fører kontroll med verdikjeden, gjennomfører jevnlig bakgrunnsundersøkelser og aktsomhetsvurderinger, og sørger for at grunnleggende menneskerettigheter ivaretas.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du rådfører deg med leder hvis du er i tvil om en samarbeidspartner opptrer i samsvar med våre etiske retningslinjer for leverandører
- Du sier fra hvis du observerer eller mistenker at en samarbeidspartner ikke opptrer i samsvar med våre etiske retningslinjer for leverandører
- Dersom du har ansvaret for en leverandør, forretningspartner eller en annen samarbeidspartner, skal du
 - sørge for at Statnetts prosedyrer for bakgrunnsundersøkelser og aktsomhetsvurderinger blir fulgt ved etablering eller løpende oppfølging av forholdet
 - sikre at leverandøren kontraktmessig forplikter seg til å følge Statnetts etiske retningslinjer for leverandører
 - sørge for løpende vurderinger av om samarbeidspartneres aktiviteter er i tråd med Statnetts etiske retningslinjer for leverandører

8 Økonomiske misligheter

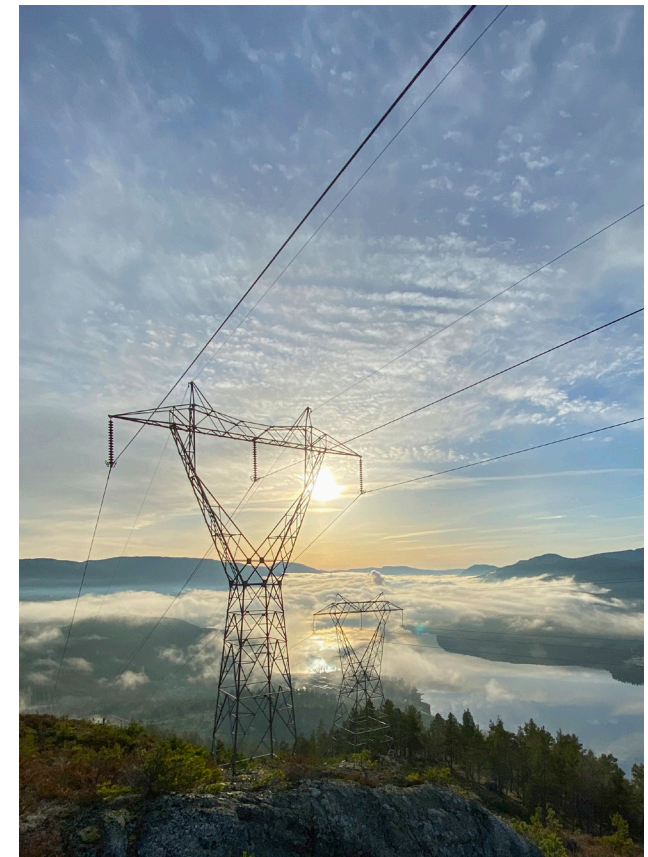
Vi beskytter Statnett mot tyveri, underslag og andre økonomiske misligheter

Misligheter er bevisste, uredelige handlinger for å oppnå en urettmessig eller ulovlig fordel. Det omfatter både misbruk eller tyveri av Statnetts eiendeler, og ulovligheter som berører økonomi og regnskap.

Som ansatt har vi tilgang til Statnetts eiendeler gjennom vårt arbeid. Vi tilegner oss aldri noen form for økonomisk fordel eller vinning fra verken Statnett eller samarbeidspartnere gjennom ulovlig, uredelig eller uetisk atferd. Vi ivaretar og sikrer Statnetts eiendeler i samsvar med gjeldene retningslinjer og instruksjoner.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du gjør deg kjent med og følger fastsatte regler og instruksjoner for bruk av Statnetts eiendeler
- Du benytter ikke Statnetts eiendeler til personlig formål eller vinning med mindre dette er avklart i arbeidsforholdet eller er i tråd med Statnetts regler og retningslinjer
- Du beskytter Statnetts eiendeler mot tap, tyveri og misbruk
- Du passer på at all dokumentasjon du leverer eller godkjenner, og som brukes til refusjon eller andre utbetalinger fra Statnett er relevant for ditt eller dine medarbeideres arbeid i Statnett, og i tråd med våre etiske retningslinjer og styrende dokumenter

9 Kommunikasjon

Vi kommuniserer åpent og tydelig med alle interessenter og sørger for at viktig informasjon som kan eller skal deles, blir gitt til rett tid

Kommunikasjon med media og offentlighet skal skje i samsvar med Statnetts retningslinjer og i henhold til gitte fullmakter. I Statnett er det Kommunikasjonsavdelingen som koordinerer dialog med media og eksterne interessenter.

Informasjon vi har kan være underlagt reguleringer som eksempelvis offentlighetsloven, NEM-forskriften, verdipapirhandelloven eller lov om offentlige anskaffelser. Disse reguleringene oppstiller regler for hvor og hvordan denne informasjonen skal deles.

Statnett er ikke en politisk aktør og vi knytter oss heller ikke til politiske bevegelser. Vi kan bidra i samfunnsdialogen med analyser, utredninger og annen faktabasert informasjon knyttet til vår virksomhet.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du kommuniserer ikke på vegne av Statnett med mindre du er gitt fullmakt til det, eksplisitt eller i kraft av din stilling. Dette gjelder alle medier, også sosiale medier
- Du er kjent med og følger fastsatte interne retningslinjer for ekstern kommunikasjon som er relevant for ditt arbeid
- Du er særlig oppmerksom når du deler informasjon som er underlagt lover og reguleringer og følger de mekanismer som er angitt for deling av slik informasjon, enten det gjelder informasjon til kraft- eller finansmarkedene, informasjon i innkjøpsprosesser eller andre prosesser hvor informasjonsflyten er regulert
- Du kommuniserer tydelig, slik at de vi møter opplever at deres interesser blir ivaretatt
- Er du usikker i forhold til kommunikasjon med eksterne skal du løfte problemstillingen til din leder. Ved fortsatt usikkerhet, søk råd hos kommunikasjonsavdelingen

10 Informasjonsbehandling

Vi bruker eller deler aldri taushetsbelagt informasjon uten et rettmessig og tjenstlig behov

Gjennom vårt virke får vi tilgang til og produserer konfidensiell eller sensitiv informasjon om Statnetts virksomhet, om våre ansatte, samarbeidspartnere og andre aktører. Informasjonen kan være lovmessig taushetsbelagt eller det kan være forretningsmessige grunner til at Statnett ønsker å begrense spredningen av informasjonen.

Dette kan være informasjon angående forretningsmessige forhold knyttet til Statnett eller andre aktører, det kan være personopplysninger som er regulert etter personvernlovgivingen eller det kan være informasjon som berører rikets sikkerhet og som er regulert etter sikkerhetsloven eller kraftberedskapsforskriften.

Informasjonen vi besitter kan også være innsideinformasjon regulert etter NEM-forskriften eller verdipapirhandeloven. Innsideinformasjon er informasjon som ikke er offentlig kjent i markedet og som kan påvirke prisen på engros kraftprodukter eller på finansielle instrumenter.

Vi har taushetsplikt blant annet om informasjon som berører rikets sikkerhet, annen kraft- eller børssensitiv informasjon, om forretningsmessige forhold knyttet til aktører vi samhandler med og om informasjon som inneholder taushetsbelagte personopplysninger. Taushetsplikten gjelder uansett fra hvem og under hvilke omstendigheter vi har fått opplysningene, og gjelder også etter at arbeidsforholdet i Statnett er avsluttet. Spredning av taushetsbelagte opplysninger kan også være straffbart. All behandling av personopplysninger, som innhenting, registrering, bruk, lagring og sletting, skjer i henhold til gjeldende lover og regler.

Hva betyr dette for deg som ansatt?

- Du merker all informasjon med sensitivetsnivå i forhold til de krav og retningslinjer Statnett har om merking av informasjon
- Du deler aldri konfidensiell eller sensitiv informasjon, hverken utad eller innad i selskapet, med mindre det er et rettmessig og tjenstlig behov for det

- Du søker ikke konfidensiell eller sensitiv informasjon opplysninger via Statnetts systemer med mindre det er nødvendig for utførelsen av ditt arbeid
- Du setter deg inn i og følger de instruksjoner som gjelder for behandling av de ulike formene for konfidensiell eller sensitiv informasjon
- Du bruker aldri konfidensiell eller sensitiv informasjon til å oppnå personlige fordeler, og er særlig oppmerksom på dette dersom du handler finansielle instrumenter eller engros kraftprodukter og kraftderivater
- Du er varsom når du behandler konfidensiell eller sensitiv informasjon og diskuterer ikke slik informasjon offentlig
- Du forstår at all behandling av personopplysninger må ha et klart formål og skal skje med respekt for personens integritet og rettigheter
- For særskilte grupper gjelder det i tillegg egne regler om egenhandel i finansielle instrumenter eller i engros kraftprodukter og kraftderivater

Statnett

